

პოლიტიკა და ეკონომიკა

1. აპირებთ თუ არა რაიმე მნიშვნელოვანი ცვლილებ(ებ)ის ინიცირებას საქართველოს კონსტიტუციაში?

დიახ, ვაპირებთ საარჩევნო სისტემის შეცვლისა და სასამართლოს რეფორმირებისათვის აუცილებელი საკონსტიტუციო ცვლილებების ინიცირებას.

2. რა პოლიტიკას განახორციელებთ სასამართლოების დამოუკიდებლობის განსამტკიცებლად, სასამართლო სისტემის მიმართ ნდობის გასაძლიერებლად?

- ჩვენი ინიციატივით, მართლმსაჯულების სისტემის მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლების მიზნით, როგორც დროებითი და განსაკუთრებული ღონისძიება, ზედა ინსტანციის სასამართლოებში მოწვეული იქნებიან კვალიფიციური და მაღალი რეპუტაციის მქონე უცხოელი მოსამართლეები, რომლებიც დაინიშნებიან განსაზღვრული ვადით და ეტაპობრივად მოხდება მათი ჩანაცვლება ადგილობრივი მოსამართლეებით;
- სახელმწიფოსთან მნიშვნელოვანი ადმინისტრაციული დავების გადასაწყვეტად, ჩვენ შევქმნით დავების განხილვის საბჭოს ანალოგიურ მექანიზმს - ადმინისტრაციულ არბიტრაჟს, რომელიც დაკომპლექტებული იქნება უცხოელი არბიტრებით. მომჩივანის მხრიდან დავის მოგების შემთხვევაში, სახელმწიფოს კანონით აკრძალება გადაწყვეტილების სასამართლოში გასაჩივრება, ხოლო მოქალაქე შეინარჩუნებს აღნიშნულ უფლებას;
- ჩვენ ავამოქმედებთ ნაფიც მსაჯულთა სისტემას სისხლის სამართლის ყველა საქმეზე, რომელიც სასჯელის სახით ითვალისწინებს პატიმრობას 1 წლით, ან მეტი ვადით. ასევე, შევქმნით მსაჯულის უსაფრთხოების მყარ გარანტიებს. მსაჯულზე ზემოქმედების მცდელობა, მუქარა, ან რაიმე სხვა სახის ზეწოლა დაისჯება თავისუფლების აღკვეთით;
- იმისთვის, რომ გაიზარდოს სასამართლოს დამოუკიდებლობა, აღიკვეთოს მოსამართლეზე მუქარის, ზეწოლის და ძალადობის საფრთხე და სასამართლო არ იყოს დამოკიდებული აღმასრულებელი ხელისუფლების მხრიდან რეაგირებაზე, ჩვენ ამერიკული მოდელის მიხედვით შევქმნით სასამართლო მარშალის ინსტიტუტს ამგვარ ქმედებებზე სამართლებრივი რეაგირების უფლებამოსილებით;
- ჩვენ შევამჭიდროვებთ სამოქალაქო დავების განხილვის ვადებს, რათა მოქალაქეებმა დროულად და გაჭიანურების გარეშე მიიღონ მართლმსაჯულება. ასევე, დავწერავთ გამსვლელი მაგისტრატის ინსტიტუტს, რომელიც ოპერატიულად გადაწყვეტს სამეზობლო და მსგავსი კატეგორიის დავებს;
- ჩვენ გავაუქმებთ მოსამართლეებისთვის დადგენილ, ე.წ. სამწლიან გამოსაცდელ ვადას, საერთო სასამართლოებსა და საკონსტიტუციო სასამართლოში მოსამართლეები დაინიშნებიან სიცოცხლის ბოლომდე;
- სახელმწიფოსთან დავის პროცესის მოქალაქის მხრიდან მოგების შემთხვევაში, სრული დანახარჯები (მათ შორის, მიუღებელი შემოსავალი, აგრეთვე ადვოკატის ხარჯების ანაზღაურება) დაეკისრება სახელმწიფოს, რათა მოქალაქე არ დაზარალდეს სახელმწიფოსთან დავის პროცესში;
- ჩვენ სრულად ავამოქმედებთ მოწმეთა მხოლოდ მოსამართლის თანდასწრებით დაკითხვის წესს.

3. რა პოლიტიკას განახორციელებთ ადამიანთა პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის განსამტკიცებლად?

- ჩვენ გავაუქმებთ ფინანსურ პოლიციას.
- 2017 წლიდან ჩვენ გავაუქმებთ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს (სუს). შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში იმოქმედებს კონტრ-დაზვერვისა და ანტიტერორისტული დეპარტამენტები ამომწურავად გაწერილი ფუნქციებით, ხოლო „პოლიტიკური პოლიცია“ ჩაბარდება წარსულს;
- უკანონო ფარული მიყურადების შემთხვევებისა და პირად ცხოვრებაში უკანონო ჩარევის გამორიცხვის მიზნით, ჩვენ 2017 წლის იანვრამდე შევქმნით სამართალდამცავი ორგანოებისგან დამოუკიდებელ და საგამოძიებო ფუნქციის არმქონე ტექნიკურ სამსახურს. შესაბამისად, კანონმდებლობით დაშვებულ შემთხვევებში, ფარული მიყურადება განხორციელდება მხოლოდ ამ სამსახურის მიერ;
- ჩვენ აღვადგენთ დანაშაულის რეგისტრაციის სისტემას და პოლიციელს ადარ მოეთხოვება დაბალი სტატისტიკის ჩვენების მიზნით მისი გაყალბება და დანაშაულის დამალვა;
- ჩვენ პროკურატურას ჩამოვაშორებთ საგამოძიებო ფუნქციას, რითაც შევქმნით მისი გაწონასწორების მექანიზმს;
- ჩვენ ავამოქმედებთ მთავარი პროკურორის შერჩევის ახალ, გამჭვირვალე წესს, რაც ხელს შეუწყობს პროკურატურის ანგარიშვალდებულების გაზრდას;
- ჩვენ გავაფართოვებთ ადვოკატების უფლებებს სამართალწარმოების პროცესში, პირველ რიგში, მტკიცებულებების მოპოვების კუთხით;
- თავისუფლების აღკვეთის და შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებების დაცვაზე კონტროლის გასაძლიერებლად შევქმნით დამოუკიდებელი საზოგადოებრივი მონიტორინგის საბჭოს, პარლამენტის, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით;
- სასჯელაღსრულების ყველა დაწესებულებაში, აგრეთვე დროებითი მოთავსების იზოლატორებში განთავსებულ ვიდუოკამერებზე პირდაპირი წვდომა ექნებათ სახალხო დამცველს, აგრეთვე პარლამენტის ნდობის ჯგუფს, რომელშიც ფართოდ იქნება წარმოდგენილი პოლიტიკური ოპოზიცია;
- ჩვენ გავზრდით პატიმრების უფლებებს. მათ მიეცემათ თანამედროვე ტექნოლოგიებით (პერსონალური კომპიუტერი, ტაბლეტი, ელ-რიდერი) სარგებლობის უფლება, აგრეთვე გაიზრდება ოჯახთან პაემნების რაოდენობა, ასევე დავენერგავთ პატიმრის ხანმოკლე შეუღლების უფლებას. დისციპლინის დარღვევის შემთხვევაში პატიმარზე ზემოქმედების ეფექტური საშუალება იქნება აღნიშნული უფლებების შეზღუდვა;
- ჩვენ შემოვიღებთ წესს, რომლის მიხედვითაც, პარლამენტის დეკრეტის უფლება ექნება, ყოველგვარი გაფრთხილებისა და შეზღუდვის გარეშე, შიდა რეგულაციების დაცვით, დაუბრკოლებლად შევიდეს ნებისმიერ სახელმწიფო დაწესებულებაში, მათ შორის ციხეებსა და დროებითი მოთავსების იზოლატორებში.

4. როგორი საარჩევნო სისტემა უნდა არსებობდეს საქართველოში?

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა მხარს უჭერს სამხარეო-პროპორციულ საარჩევნო სისტემაზე გადასვლას.

5. როგორია თქვენი ხედვა განათლების პოლიტიკის მიმართ და რა პოლიტიკას გეთავაზობთ დაწყებითი, საშუალო, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად?

- შემდეგი ოთხი წლის განმავლობაში ჩვენ მნიშვნელოვნად გავზრდით სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობასა და არჩევანს. მათ შორის, განსაკუთრებულ ყურადღებას მივაქცევთ წინასასკოლო მოსამზადებელ პროგრამას;
- ჩვენ მოვახდენთ საბავშვო ბაღების დირექტორებისა და ბაღებთან დაკავშირებული მუნიციპალური სამსახურების თანამშრომლების სამსახურში მიღების დეპოლიტიზაციას, სამსახურში მიღების ცხადი კრიტერიუმებისა და გამჭვირვალე პროცესების შემოღების გზით;
- ხარისხიანი საშუალო განათლების უზრუნველსაყოფად, ჩვენ გავაუმჯობესებთ ბიუჯეტის მიზნობრიობასა და ეფექტურობას, რის შედეგადაც 2017 წელსვე გავზრდით სასკოლო ვაუჩერის ღირებულებას, სულ მცირე, 50 %-ით;
- ჩვენ უზრუნველვყოფთ სკოლების სრულყოფილ თვითმმართველობას და ფინანსურ ავტონომიას;
- სასკოლო ვაუჩერის მკვეთრი ზრდა და საჯარო სკოლების ფინანსური ავტონომია სასკოლო სამეურვეო საბჭოებს საშუალებას მისცემს, მნიშვნელოვნად გაზარდონ სახელფასო ბიუჯეტები, რის შედეგადაც საჯარო სკოლებში მომუშავე მასწავლებელთა ხელფასი, მინიმუმ, 650 ლარამდე გაიზრდება;
- განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე ბავშვებთან მომუშავე პედაგოგებისთვის გაუმჯობესდება სამუშაო პირობები, მათი სტატუსი და ანაზღაურება გაუთანაბრდება სხვა პედაგოგების სტატუსსა და ანაზღაურებას;
- ჩვენ გავაუქმებთ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარებისა და კარიერული ზრდის შეფასების სუბიექტურ კრიტერიუმებზე დაფუძნებულ სქემას;
- ჩვენ 2017 წელსვე მოვაწესრიგებთ სასკოლო სახელმძღვანელოების შექმნა/დაბეჭდვას;
- ჩვენ განვაახლებთ და განვაგვიტარებთ პროგრამას „ასწავლე საქართველოსთვის“;
- ჩვენ აღვადგენთ პროგრამას „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“;
- ჩვენ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს მივანიჭებთ სრულყოფილ ფინანსურ და აკადემიურ ავტონომიას;
- ჩვენ უზრუნველვყოფთ, რომ სახელმწიფოს უსაფრთხოების სამსახურები არ ერეოდნენ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმიანობაში;
- ჩვენ 5,000-ით გავზრდით ყოველწლიური სახელმწიფო საგრანტო პროგრამებით დაფინანსებული სტუდენტების რაოდენობას და გავზრდით სოციალურად დაუცველი სტუდენტების დაფინანსებას;
- ჩვენ გავაორმაგებთ სკოლის მოსწავლეების რაოდენობას, რომლებიც ერთი წლის ვადით მიემგზავრებიან გაცვლითი პროგრამებით საზღვარგარეთ, განსაკუთრებით, აშშ-ში.
- ჩვენ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს მივანიჭებთ უფლებას, განახორციელონ სამწლიანი საბაკალავრო და ერთწლიანი სამაგისტრო პროგრამები, აგრეთვე, აკადემიურ პროგრამებში შეიტანონ დისტანციური სწავლების კომპონენტი.

6. რა ნაბიჯებს გადადგამთ უმუშევრობის დასაძლევად?

უმუშევრობის დასაძლევად ენმ მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის ლიბერალიზაციას. შევამცირებთ გადასახადებს, შევამცირებთ სამთავრობო ბიუროკრატias, მეტი ფული დარჩება კერძო სექტორს. ქვეყანაში უმუშევრობის დაძლევის ერთადერთი წინაპირობა კერძო სექტორის განვითარებაა.

- ჩვენ მოვახდენთ სრულ საგადასახადო ამნისტიას;
- გადასახადების შემცირება არ ჩაითვლება გადასახადის გადახდისაგან თავის არიდებად;

- ჩვენ მოვახდენთ 500,000 ლარამდე (დღეს არსებული 50,000 ლარის ნაცვლად) გადასახადებისგან თავის არიდების დეკრიმინალიზაციას;
- 2017 წელს ჩვენ შევამცირებთ საშემოსავლო გადასახადს 15%-მდე, ხოლო მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში - 10%-მდე;
- 2017 წლის 1 იანვრამდე დავხვეწავთ განაწილებული მოგების გადასახადის ადმინისტრირებას და ოთხი წლის განმავლობაში შევამცირებთ მას 10%-მდე;
- 2017 წელს ჩვენ 25%-ით შევამცირებთ სააქციზო განაკვეთს ნავთობპროდუქტებზე, ასევე, ალოკოპოლურ პროდუქციაზე დავწევთ სააქციზო განაკვეთს საშუალო ევროპულ მაჩვენებლამდე;
- 2017 წლიდან ჩვენ გავაუქმებთ გადასახადს საპროცენტო შემოსავალზე;
- 2017 წელს ჩვენ გავაუქმებთ უძრავი ქონების გასხვისებისას ფიზიკური პირების გადასახადისგან გათავისუფლებისთვის ამ ქონების ფლობის მინიმალურ, ორწლიან პერიოდს, ხოლო ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისათვის - ექვსთვიან პერიოდს;
- 90,000 ლარამდე წლიური ბრუნვის (ანუ დღეში, საშუალოდ, 250 ლარამდე) ინდემწარმის ბიზნესი მიკრობიზნესად ჩაითვლება და შესაბამისად, არ დაიბეგრება;
- 200,000 ლარის წლიური ბრუნვის (ანუ დღეში, საშუალოდ, 550 ლარამდე) ბიზნესი მცირე ბიზნესად ჩაითვლება და, შესაბამისად, შეღავათიანად დაიბეგრება;
- დღგ-ს მხოლოდ 200,000 ლარზე მეტი წლიური ბრუნვის მქონე სუბიექტები გადაიხდიან;
- საფოსტო გზავნილების მეშვეობით დაუბეგრავად საქონლის შემოტანის ზედა ზღვარი, 300 ლარის ნაცვლად, 1,500 ლარი გახდება.

ამ საგადასახადო ინიციატივების შედეგად, სხვადასხვა რეგულაციაზე უარის თქმით და ბიზნესისთვის მეტი თავისუფლების მინიჭებით, 2017 წელსვე შეიქმნება არანაკლებ 45,000 ახალი სამუშაო ადგილისა, რაც ამდენივე ოჯახის, ანუ მინიმუმ, 150,000 ადამიანის კეთილდღეობას გააუმჯობესებს. მომდევნო წლებში კი, ბიზნესისა და მოქალაქეებისათვის ამ დამატებითი სახსრების დატოვების შედეგად, მოსალოდნელია ყოველწლიურად 30,000-მდე დამატებითი სამუშაო ადგილის შექმნა.

7. როგორია თქვენი გეგმა ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად? რა არის პრიორიტეტული თქვენს ეკონომიკურ სტრატეგიაში და რა კონკრეტული ინიციატივები გაქვთ?

იმ საგადასახადო ინიციატივების შედეგად, რასაც ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა ამომრჩეველს სთავაზობს და ასევე, ზედმეტი რეგულაციების გაუქმების, ბიუროკრატის შემცირებით, კერძო საკუთრების დაცულობის გამოსწორებით და სხვა ინიციატივებით, საქართველო შეძლებს, დაუბრუნდეს ეკონომიკური ზრდის ტემპის მაღალ მაჩვენებელს.

8. ლარის კურსის გაუფასურებამ გასულ პერიოდში უარყოფითი გავლენა მოახდინა მოსახლეობაზე. აპირებთ თუ არა რაიმე პოლიტიკის გატარებას ამ მიმართულებით და თუ ასეა, რაში მდგომარეობს თქვენი გეგმა?

ამ მიმართულებით საჭიროა:

- ბიუჯეტის დაბალანსება. არ ექნება ადგილი დეფიციტურ ხარჯვას, რაც არსებული მთავრობის პირობებში ხშირად ხდებოდა და ეროვნული ვალუტის გაუფასურების ერთ-ერთი მიზეზი იყო;
- გადასახადების შემცირებით, ზედმეტ რეგულაციებზე უარის თქმითა და საგადასახადო ადმინისტრირების ლიბერალიზაციით, ბიზნესისთვის და ინვესტიციებისთვის მიმზიდველი

გარემო, რაც მეტ უცხოურ ვალუტას შემოიტანს ქვეყანაში, ასევე გაზრდის ექსპორტს, განავითარებს ტურიზმსა და მომსახურების სხვა სფეროებს.

ჩვენ უზრუნველვყოფთ ეროვნული ბანკის რეალურ დამოუკიდებლობას და ხელს შევუწყობთ ფინანსური სტაბილურობის განმტკიცებას. საბანკო ზედამხედველობის სამსახური დაბრუნდება ეროვნული ბანკის დაქვემდებარებაში. ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ ეროვნული ბანკი გააგრძელებს მკაცრი მონეტარული პოლიტიკის გატარებას და ფულის მასის მკვეთრ ზრდაზე უარის თქმას.

ამასთან, არ დავუშვებთ ლარის კონვერტირებადობის ხელყოფას, ვინაიდან მიგვაჩნია, რომ თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტით სარგებლობა არის ადამიანთა საბაზისო უფლება და დაუშვებელია მისი რამე ფორმით შეზღუდვა ხელისუფლების მიერ.

9. გთხოვთ, დაასახელოთ კონკრეტული ეკონომიკური პარამეტრები, რომელთა მიხედვითაც 2020 წელს შესაძლებელი იქნება შეფასდეს თქვენი ეკონომიკური და ფისკალური პოლიტიკის შედეგები.

ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპი, დაბალი ინფლაცია, უმუშევრობისა და სიღარიბის დონის შემცირება იქნება მოსახლეობის კეთილდღეობის ამაღლების მთავარი წინაპირობა და შესაბამისად, ჩვენი ეკონომიკური პოლიტიკის შედეგების შეფასების მთავარი კრიტერიუმი.

10. გთხოვთ, აღწეროთ თქვენი პოლიტიკა საგადასახადო და ფისკალურ პოლიტიკასთან მიმართებაში და დაასახელოთ/განიხილოთ თქვენი ინიციატივები (თუკი ასეთი გაქვთ) ამ მხრივ.

საგადასახადო კუთხით ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას აქვს კონკრეტული ინიციატივები:

- 2017 წელს ჩვენ შევამცირებთ საშემოსავლო გადასახადს 15%-მდე, ხოლო მომდევნო ოთხ წელში - 10%-მდე;
- 2017 წლის 1 იანვრამდე დავხვეწავთ განაწილებული მოგების გადასახადის ადმინისტრირებას და ოთხი წლის განმავლობაში შევამცირებთ მას 10%-მდე;
- 2017 წელს ჩვენ 25%-ით შევამცირებთ სააქციზო განაკვეთს ნავთობპროდუქტებზე, ხოლო ალოკოპოლურ პროდუქციაზე დავწევთ სააქციზო განაკვეთს საშუალო ევროპულ მაჩვენებლამდე;
- 2017 წლიდან ჩვენ გავაუქმებთ გადასახადს საპროცენტო შემოსავალზე;
- 2017 წელს ჩვენ გავაუქმებთ უძრავი ქონების გასხვისებისას ფიზიკური პირების გადასახადისგან გათავისუფლებისთვის ამ ქონების ფლობის მინიმალურ, ორწლიან პერიოდს, ხოლო ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისათვის - ექვსთვიან პერიოდს;
- 90,000 ლარამდე წლიური ბრუნვის (ანუ დღეში, საშუალოდ, 250 ლარამდე) ინდემწარმის ბიზნესი მიკრობიზნესად ჩაითვლება და შესაბამისად, არ დაიბეგრება;
- 200,000 ლარის წლიური ბრუნვის (ანუ დღეში, საშუალოდ, 550 ლარამდე) ბიზნესი მცირე ბიზნესად ჩაითვლება და, შესაბამისად, შეღავათიანად დაიბეგრება;
- დღგ-ს მხოლოდ 200,000 ლარზე მეტი წლიური ბრუნვის მქონე სუბიექტები გადაიხდიან;
- საფოსტო გზავნილების მეშვეობით საქონლის დაუბეგრავად შემოტანის ზედა ზღვარი, 300 ლარის ნაცვლად, 1,500 ლარი გახდება;

ასევე, ფისკალური პოლიტიკა იქნება დეფიციტის შემცირებაზე და შემდგომ აღმოფხვრაზე ორიენტირებული. აუცილებელია ვალის მშპ-სთან ფარდობის შემცირება.

11. დასახელებული სახელმწიფო ხარჯების თქვენთვის მისაღები პროპორცია მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში, თუკი ასეთი პოზიცია გამოკვეთილი გაქვთ.

გადასახადების შემცირების პარალელურად, ჩვენ შევკვეცთ ზედმეტ სახელმწიფო ბიუროკრატია და ხარჯებს. სახელმწიფო სამსახურში დასაქმებულები ღირსეულ ანაზღაურებას მიიღებენ, მაგრამ უარს ვიტყვით ზედმეტ ბიუროკრატიულ ფუფუნებაზე.

- 2017 წელს ჩვენ სახელმწიფო ბიუროკრატია და სხვა არაეფექტურ ხარჯებს შევამცირებთ სულ მცირე ერთი მილიარდი ლარით;
- ხარჯების ამ შემცირებას შეუქცევად იხასიათი რომ მივცეთ, 2018 წლიდან საბიუჯეტო ხარჯების ზრდას შევზღუდავთ რეალური ეკონომიკური ზრდის წლიური მაჩვენებლით;
- „თავისუფლების აქტში“ ჩვენ შევიტანთ ცვლილებას, რომელიც 2019 წლიდან მთავრობის ხარჯების მოცულობას შეზღუდავს მშპ-ს 25%-ით. 2022 წლიდან ეს მაჩვენებელი მშპ-ს 20%-ით განისაზღვრება.

12. როგორია თქვენი პოლიტიკა სახელმწიფო ვალისა და საბიუჯეტო დეფიციტის მიმართ? რა პოლიტიკას გაატარებთ ამ მიმართულებით?

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობას, გადასახადების შემცირების პარალელურად, როგორც დეფიციტის, ასევე ვალის შემცირების კარგი გამოცდილება აქვს. ერთი მხრივ, ბიუროკრატიაზე და სხვა არაეფექტიან პროექტებზე გაწეული ხარჯების შემცირების გზით მოხდება დროთა განმავლობაში ბიუჯეტის დაბალანსება და დეფიციტის ეტაპობრივი შემცირება. ამავე დროს, დეფიციტი არ იქნება მშპ-ის 3%-ზე მეტი. ასევე, აუცილებელია ვალის შემცირება. ენმ შეამცირებს და დროთა განმავლობაში უარს იტყვის შიდა ვალის აღებაზე, რომელიც ძვირი და ქვეყნის ეკონომიკისთვის არასახარბიელოა. ასევე საგარეო ვალის შეფარდება ეკონომიკასთან შემცირდება ბიუჯეტის დაბალანსების პარალელურად.

13. გთხოვთ, პირობითად გაანაწილოთ საქართველოს ბიუჯეტი თქვენი პოლიტიკის პრიორიტეტების მიხედვით (მაგალითად: თავდაცვა 25%, ჯანდაცვა 25%, სოციალური სფერო 25%, განათლება 15%, სხვა 10% და ა. შ. სადაც კატეგორიაში „სხვა“ მხოლოდ 3%-ზე ნაკლები მოცულების მიმართულებები მოხვდება).

2017 წელს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის მიერ შედგენილი ბიუჯეტი იქნება მაქსიმალურად ეფექტიანი და კონსერვატიულად გათვლილი. 2017 წელს ბიუჯეტის განაწილება იქნება შემდეგი სახის: თავდაცვა და წესრიგი - 15%, ჯანდაცვა და სოციალური სფერო - 40%, განათლება - 11%, ინფრასტრუქტურა - 9%, სახელმწიფო ბიუროკრატია - 10%, ადგილობრივი თვითმმართველობების დაფინანსება - 10%, სხვა - 6%.

14. რა პოლიტიკის გატარებას აპირებთ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის?

- ძალის არგამოყენება და მშვიდობიანი განვითარება. ჩვენ დავრჩებით ერთგული 2009 და 2013 წლებში საქართველოს მიერ აღებული ვალდებულებისა, არ გამოვიყენოთ ძალა ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად. ეს არის საქართველოს მიერ ცალმხრივად აღებული საერთაშორისო სამართლებრივი ვალდებულება.
- რუსეთის, როგორც ოკუპანტი სახელმწიფოს სტატუსის განმტკიცება საერთაშორისო ასპარეზზე. ჩვენ რუსეთის ფედერაციას ოკუპანტ სახელმწიფოდ მივიჩნევთ. მოსკოვთან

ურთიერთობების ნორმალიზაცია დამოკიდებული იქნება რუსეთის მხრიდან ოკუპირებულ ტერიტორიების მიმართ დამოკიდებულების ცვლილებაზე.

- პრაგმატული თანამშრომლობა აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობასთან და გამყოფი ხაზების თანდათანობით გაქრობა სავაჭრო, სამედიცინო, ჰუმანიტარული, საგანმანათლებლო და ადამიანებს შორის ნორმალური ურთიერთობების აღდგენის გზით. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ არსებობდეს მჭიდრო ურთიერთობები აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში მცხოვრებ ადამიანებთან. ჩვენ გვექნება კონრეტული ინიციატივები, მათ შორის, ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით, რომ არსებობდეს მუდმივი კომუნიკაცია ცხინვალის რეგიონში და აფხაზეთში მცხოვრებ ადამიანებთან.
- საოკუპაციო ხაზის საქართველოს მთავრობის მიერ კონტროლირებად მხარეს უსაფრთხოების გაზრდა. ჩვენი ამოცანა იქნება, რომ არ გაგრძელდეს “მცოცავი ოკუპაცია”, არ გადმოიწიოს მავთულხლართები და არ მოხდეს ჩვენი მოქალაქეების სიცოცხლის ხელყოფა და უსაფრთხოების და ღირსების შელახვა. შესაბამისად, ჩვენ გავზრდით უსაფრთხოების ზომებს გამყოფი ხაზის ჩვენს მიერ კონტროლირებად მხარეს - კვლავ განვათავსებთ საგუმბაგებს და აღვადგენთ პატრულირებას მთელი პერიმეტრის გასწვრივ.
- თავისუფალი გადაადგილების მიღწევა იქნება ჩვენი სამშვიდობო პოლიტიკის პრიორიტეტი. თავისუფალი გადაადგილება ძალიან მნიშვნელოვანია ნდობის აღდგენის და, საბოლოო ჯამში, კონფლიქტის მოგვარების მიზნებისთვის.
- ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის უფლებების დაცვა. დიდი გამოწვევაა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები, განსაკუთრებით კი, გალის და ახალგორის რაიონების მოსახლეობის უფლებების მუდმივი შელახვა, მათ შორის, მშობლიურ ენაზე განათლების უფლების მიღების ჩამორთმევა;
- რუსეთის მიერ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების შესაძლო ანექსიის საწინააღმდეგო სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება.

საზოგადოებრივი და სოციალური საკითხები

1. რა პოლიტიკის და კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელებას გეგმავთ ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობისა და მისი ხარისხის ასამაღლებლად?

- 2016 წლის ნოემბრიდან ჩვენ გავზრდით სახელმწიფო პენსიას 50 ლარით.
- 2017 წლიდან განახლდება სახელმწიფო პენსიების მუდმივი ზრდა ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის კვალდაკვალ;
- ჩვენ საარსებო შემწეობას აღვუდგენთ ყველა იმ ოჯახს, რომელსაც იგი უსამართლოდ გაუუქმდა;
- ყველა მოქალაქე, მათ შორის, მაღალი შემოსავლის მქონე, დაზღვეული იქნება მისთვის ფინანსურად დაუძლეველი სამედიცინო ხარჯებისაგან (70,000 ლარამდე წელიწადში);
- ამავდროულად, ჯანდაცვის სისტემა სოციალურად სამართლიანი გახდება და ნაცვლად იმისა, რომ ყველამ, ღარიბმაც და მდიდარმაც, ერთნაირად ისარგებლოს საბიუჯეტო თანხებით (2016 წელს მოქალაქეზე წელიწადში საშუალოდ 178 ლარის ოდენობით), როგორც ეს ამჟამად ხდება, შემოვიღებთ ჯანმრთელობის დაზღვევის გაუმჯობესებულ პაკეტებს:
 - გაჭირვებულისთვის - “სრული თანადგომის პაკეტი”
 - ნაკლებად გაჭირვებულისთვის - “დახმარების პაკეტი”
 - საშუალოზე დაბალი შემოსავლის მქონე მოქალაქისთვის - “მხარდაჭერის პაკეტი”

- დღეს არსებული ვითარებისგან განსხვავებით, ყველა ჩამოთვლილი პაკეტი გაითვალისწინებს მედიკამენტების დაფინანსებასაც.

2. რა ინიციატივებით (თუკი ასეთი გაქვთ) გამოდიხართ სოციალური უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით?

თითოეული მოქალაქისთვის გაუმჯობესდება ჯანდაცვის ხარისხი. სისტემა შეიძენს სოციალურად სამართლიან სახეს და მეტად დაეხმარება გაჭირვებულებს.

- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა საჭიროებათა განსაზღვრისას, სახელმწიფო სამედიცინოდან სოციალურ მოდელზე გადავა, რათა უზრუნველყოთ განათლების მიღებისა და დასაქმების თანაბარი შესაძლებლობა ყველა მოქალაქისათვის, მათი საჭიროებებისა და განსხვავებულობის მიუხედავად;
- გავაუმჯობესებთ სტატუსის მინიჭების მექანიზმს, გადავსინჯავთ დიაგნოზის მინიჭებისა და გადახედვის პროცედურებს და ევროპაში არსებულ პრაქტიკას შევუსაბამებთ;
- გავაძლიერებთ სოციალური დაცვისა, ინდივიდუალური განვითარებისა და თვითრეალიზების გარანტიებს;
- ხელს შევუწყობთ, რომ სასწავლო და საჯარო დაწესებულებები იყოს შშმ პირთა საჭიროებებზე ადაპტირებული;
- გავზრდით საჯარო სექტორში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა დასაქმების მაჩვენებელს.

3. რა პოლიტიკას გაატარებთ იძულებით გადაადგილებული პირების საცხოვრებელი და სამუშაო სივრცის უკეთ ორგანიზებისთვის?

- საერთაშორისო ასპარეზზე დევნილების და იძულებით გადაადგილებული პირების უფლებების დაცვა. ჩვენ გავაგრძელებთ საერთაშორისო ძალისხმევების მობილიზაციას, მათ შორის, გენერალურ ასამბლეაში და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში, რათა უზრუნველყოფილი იქნას დევნილების უფლებების დაცვა და არსებობდეს სრული საერთაშორისო კონსენსუსი მათი დაბრუნების უფლებაზე;
- დევნილის პოლიტიკური და სოციალური სტატუსის გამიჯვნა. დევნილთა და მათი შთამომავლების უფლება, დაუბრუნდნენ საკუთარ სახლ-კარს, ხელშეუხებელია და აღიარებულია როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო კანონმდებლობით და ადამიანის უფლებების ფუნდამენტური პრინციპებით. ამავდროულად, დევნილთა სოციალური დაცვა უნდა მოექცეს საერთო ეროვნულ პროგრამებში და აღმოფხვრას ამ მხრივ დღეს არსებული დისკრიმინაცია;
- დევნილთა დახმარებისა და მათი ღირსეული საცხოვრებელი დაკმაყოფილების პროგრამების გაგრძელება. ეს ამოცანა განხორციელდება იმ დათქმით, რომ დევნილების, როგორც საქართველოს მოქალაქეების უფლება – დაბრუნდნენ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, ისევე როგორც მათი საკუთრების უფლებები, ხელშეუხებელია. საცხოვრებელი დაკმაყოფილების პროგრამები იქნება მრავალფეროვანი (ახალი მშენებლობები, არსებული შენობების გარემონტება, სოფლად სახლების შესყიდვა, ბინების შესყიდვა სახელმწიფოს თანამონაწილეობით და ა.შ.), დაცული იქნება პარიტეტი კომპაქტური დასახლებების

დევნილებსა და ე.წ. კერძო სექტორში განსახლებულ დევნილ ოჯახებს შორის და აღნიშნული ღონისძიებები თავიდან აგვაცილებს დევნილთა მიერ წლობით საცხოვრებლის რიგში დგომას;

- დევნილების დასაქმების ხელშეწყობა. საერთაშორისო დონორების აქტიური მონაწილეობით, დევნილთა როგორც დიდ, ისე მცირე კომპაქტურ ჩასახლებებში განვხორციელებთ მიკროპროექტებს დევნილების დასაქმებისა და შემოსავლებით უზრუნველყოფის მიზნით; ასევე მოვახდენთ დევნილების ჩართულობას პროფესიული გადამზადების პროგრამებში;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის და ცხინვალის რეგიონის (ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის) ლეგიტიმური ხელისუფლების სტრუქტურების რეფორმა. ნაციონალური მოძრაობა შეიმუშავებს ისეთ მოდელს, რომელიც უზრუნველყოფს დევნილთა მიერ ლეგიტიმური წარმომადგენლობითი სტრუქტურის (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს) და მეთაურის (ცხინვალის რეგიონის (სამხრეთ ოსეთის ყოფილი ავტონომიური ოლქის) დროებითი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის) პერიოდულ და პირდაპირი გზით არჩევნებს.

4. რა წინადადებებს (თუკი ასეთი გაქვთ) გვთავაზობთ უმცირესობათა უფლებების დაცვისა და ქვეყნის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მათი მეტად ინტეგრირებისთვის?

პარტიის პოზიცია ამ საკითხზე უცნობია.

5. პარლამენტაშორისი კავშირის (Inter Parliamentary Union) მონაცემებით, საქართველო 185-დან 147-ე ადგილს იკავებს საკანონმდებლო ორგანოს წევრ ქალთა რაოდენობის მხრივ. გთხოვთ, აღწეროთ თქვენი ინიციატივები (თუკი ასეთი გაქვთ) ქალთა პოლიტიკაში თანამონაწილეობის გაზრდისათვის.

ქალთა პოლიტიკაში მონაწილეობის წასახალისებლად და მათი სამოქალაქო უფლებების სრულყოფილად გამოყენების მიზნით, ჩვენ ხელს შევუწყობთ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ქალთა ორგანიზაციის განვითარებას. ენმ-ს ქალთა ორგანიზაცია 2013 წლის მარტში შეიქმნა, რის შედეგადაც ჩამოყალიბდა 50-ზე მეტი რაიონული ქალთა ორგანიზაცია და მოხდა ათასობით ქალი აქტივისტის მობილიზაცია, ისევე, როგორც მრავალი ლიდერი ქალის იდენტიფიკაცია და ჩართვა ადგილობრივ თუ ეროვნულ პოლიტიკაში. ჩვენთვის მნიშვნელოვანია ენმ-ს ქალთა ორგანიზაციის სტრუქტურული განვითარება და მისი აქტივობების ეფექტიანი განხორციელება; ამგვარად, ჩვენ წავახალისებთ ქალთა ჩართულობას არა მხოლოდ პარტიულ საქმიანობასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, არამედ მაქსიმალურად შევუწყობთ ხელს მეტი ქალის ჩართვას ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში, როგორც ინფორმირებული ამომრჩევლები, აქტივისტები თუ ლიდერები.

6. რა პრობლემებს ხედავს თქვენი პარტია ბავშვთა უფლებების განხორციელებასთან დაკავშირებით და რა პოლიტიკის გატარებას აპირებთ, რომ საქართველოში ყველა ბავშვის უფლება იყოს დაცული?

- შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაქვემდებარებაში შექმნით სპეციალიზებულ სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც უშუალოდ პასუხისმგებელი იქნება გენდერული ნიშნით და ოჯახში ჩადენილ დანაშაულზე რეაგირებაზე;
- უზრუნველყოფთ, რომ დანაშაულის ადგილზე სამართალდამცავებმა იმოქმედონ ერთიანი ინსტრუქციით, რაც მიმართული იქნება დანაშაულის ადგილზე აღკვეთისა და მსხვერპლის უფლებების დაცვისაკენ; ადგილზე ძალადობის აღკვეთის გასამართლებლად, ასევე გავაუქმებთ შემაკავებელ ორდერზე სასამართლოს გადაწყვეტილების აუცილებელობის მოთხოვნას;

- უზრუნველყოფთ, რომ განხორციელდეს ერთიანი სტატისტიკის წარმოება ოჯახში ძალადობის ფაქტებთან დაკავშირებით, რაც გააუმჯობესებს პრევენციის, რეაგირებისა და რეაბილიტაციის მექანიზმებს; ამავედროულად, ძალადობის შესახებ შეტყობინებისას, მაქსიმალურად დავიცავთ პირის კონფიდენციალურობას;
- დავნერგავთ/გავაძლიერებთ ოჯახში ძალადობის ფაქტზე მონიტორინგის მექანიზმებს, რაც შეამცირებს ძალადობის განმეორების რისკს;
- გავაუმჯობესებთ თავშესაფრისა და მსხვერპლის რეაბილიტაციის სამსახურს;
- საზოგადოების მგრძობელობის გაზრდის მიზნით, ისევე, როგორც ქალთა უნარ-ჩვენების გაძლიერების და სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით, განვახორციელებთ საგანმანათლებლო კამპანიებს გენდერული თანასწორობის შესახებ.

დენისტიტუციონალიზაციის პროცესი, რომელიც 2012 წლამდე გაერო-ს ბავშვთა ფონდის დახმარებით აქტიურად ხორციელდებოდა და 2012 წლის შემდეგ შეფერხდა, გაგრძელებას საჭიროებს. ასევე საჭიროა დამატებითი სერვისების შემოღება მცირე საოჯახო ტიპის სახლებიდან გამოსული და/ან მინდობით აღზრდაში ნამყოფი, 18 წელს მიღწეული ახალგაზრდებისათვის, რომ მათ საზოგადოებაში ღირსეული ადგილი დაიკავონ.

7. გთხოვთ, დავვისახლოთ თქვენი წინადადებები (თუკი ასეთი გაქვთ), რომლებიც მიმართულია ეკოლოგიურად უფრო ჯანსაღი და უსაფრთხო საცხოვრებელი გარემოს შექმნისაკენ.

ეკოლოგიურ გამოწვევებზე პასუხის გაცემა ცხოვრების ხარისხზე და მომავალ თაობათა ჯანმრთელობაზე ზრუნვის შემადგენელი ნაწილია, რაც, თავის მხრივ, მოიცავს:

- საქართველოს ბიომრავალფეროვნების დაცვასა და ეკოსისტემების მდგრადობის შენარჩუნებას;
- ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უვნებელი (უსაფრთხო) გარემოს დაცვასა და შენარჩუნებას;
- საერთაშორისო, პირველ რიგში, ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი მოთხოვნებისა და სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობას;
- 2020 წლისთვის, საქართველოს დაცული ტერიტორიების გაზრდას;
- მსხვილ ქალაქებში სრულფასოვანი საკანალიზაციო სისტემის შექმნაზე მუშაობის გაგრძელებას და ამ პროცესში საერთაშორისო დონორების და უცხოური პარტნიორების დახმარების მოზიდვას;
- საქართველოს ბუნების შესახებ თანამედროვე საინფორმაციო ბაზის შექმნას.

8. აპირებთ თუ არა სპეციალური პოლიტიკის გატარებას ქვეყანაში საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების გაუმჯობესებისთვის?

დიახ, საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებით ხელს შევუწყობთ ქვეყანაში საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების გაუმჯობესებას.

9. აპირებთ თუ არა რაიმე პოლიტიკის გატარებას სამოქალაქო სექტორის/არასამთავრობო ორგანიზაციების გაძლიერების ხელშეწყობისთვის?

დიახ, გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში სამოქალაქო სექტორის/არასამთავრობო ორგანიზაციების მეტი ჩართულობით ხელს შევუწყობთ სამოქალაქო სექტორის/არასამთავრობო ორგანიზაციების გაძლიერებას.

საგარეო პოლიტიკა, უსაფრთხოება და საერთაშორისო ურთიერთობები

1. გთხოვთ, განიხილოთ საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები და რა სტრატეგიის განხორციელებას აპირებთ ამ პრიორიტეტების რეალიზაციისათვის.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის სტრატეგიული მიზანი საგარეო, თავდაცვისა და მშვიდობის სფეროში ემყარება შემდეგ პრინციპებს:

- ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება;
- საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა;
- ევროკავშირისა და ნატოს სრულუფლებიანი წევრობა;
- საქართველოს მოქალაქეების უსაფრთხოებისა და ეკონომიკური კეთილდღეობის უზრუნველყოფა.
- საქართველოს მოქალაქეების უსაფრთხოებისა და ეკონომიკური კეთილდღეობის უზრუნველყოფა.
- ჩვენ გავაგრძელებთ განუხრელ მსვლელობას ნატოში ინტეგრაციის მიმართულებით.
- ჩვენ გავაღრმავებთ ამერიკის შეერთებული შტატებთან სტრატეგიულ სამხედრო-პოლიტიკურ თანამშრომლობას;
- ჩვენ გავაძლიერებთ თანამშრომლობას დასავლეთის უსაფრთხოების და სამართალდამცავ სტრუქტურებთან საქართველოს შიდა პოლიტიკურ პროცესებში გარე ჩარევების განეიტრალების მიზნით;
- ჩვენ დავუბრუნებთ მნიშვნელობას ქუენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატს;
- ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის პარალელურად, ჩვენ გავაძლიერებთ ევროკავშირის ჩართულობას საქართველოს უსაფრთხოების განმტკიცებაში;
- საქართველოს შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მზადყოფნის შემდგომი გაძლიერებისა და ნატო-ს შეიარაღებულ ძალებთან მათი ურთიერთქმედების გასაუმჯობესებლად, ნატო-ს ეგიდით და/ან ნატო-ს წევრ-სახელმწიფოებთან ერთად, ჩვენ მონაწილეობას მივიღებთ საქართველოსათვის ხელმისაწვდომ ყველა წვრთნასა და მისიაში, ასევე გაერო-სა და ევროკავშირის სამშვიდობო ოპერაციებში;
- 2019 წლამდე, ეტაპობრივად, ჩვენ შეიარაღებულ ძალებს სრულად გადავიყვანთ პროფესიულ-საკონტრაქტო სისტემაზე და, შესაბამისად, უარს ვიტყვით სავალდებულო სამხედრო სამსახურზე;
- ჩამოყალიბდება და დაინერგება ნატო-ს სტანდარტებზე მორგებული ტერიტორიული რეზერვის კონცეფცია, რომელიც იქცევა როგორც პროფესიონალური არმიის შევსების, ისე სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის ეფექტურ სკოლად;
- განსაკუთრებულ ყურადღებას დავუთმობთ სამხედრო პირთა სოციალურ დაცვას: ეკონომიკის განვითარების პარალელურად, გაიზრდება ანაზღაურება; ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტი გაფართოვდება; დაღუპული სამხედრო პირების შვილებს სასწავლო გრანტით სახელმწიფო უზრუნველყოფს;

- ჩვენ ახალი ძალისხმევით გავაგრძელებთ შეიარაღებული ძალების მოდერნიზაცია-აღჭურვას, რომელიც ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში შეჩერდა. განსაკუთრებულ ყურადღებას მივაქცევთ ქვეყნის საჰაერო თავდაცვისუნარიანობასა და კიბერუსაფრთხოებას;
- ჩვენ გავაძლიერებთ სამხედრო მრეწველობას, რომელიც, ერთი მხრივ, განამტკიცებს საქართველოს თავდაცვისუნარიანობას, ხოლო, მეორე მხრივ, გაზრდის ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალს ასობით მილიონი დოლარის ოდენობით.

2. რომელ ქვეყნებთან/ქვეყანათა გაერთიანებებთან/ალიანსებთან იზრუნებთ სტრატეგიული, მათ შორის, სამხედრო-სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორმირებასა ან განმტკიცებაზე? რა ნაბიჯებს გადადგამთ ამ მხრივ? რომელი ქვეყანა/გაერთიანება/ალიანსი წარმოგიდგენიათ საქართველოს მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორად?

საქართველოს მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორად უნდა დარჩეს ამერიკის შეერთებული შტატები და ის ქვეყნები, რომლებიც საქართველოს დაეხმარებიან ევროსტრუქტურებში ინტეგრაციაში. ასევე, ჩვენ დიდ ყურადღებას მივაქცევთ რეგიონის მეგობარ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავებას და გაძლიერებას.

3. რა საკითხებს ანიჭებთ განსაკუთრებულ პრიორიტეტს ევროკავშირთან ასოვირების და ღრმა და ყოვლისმომცველი ხელშეკრულებების რეალიზაციის პროცესში?

- ევროკავშირთან მოლაპარაკების გზით, ჩვენ მივალწევთ შეთანხმებას გარკვეულ კვოტებზე, რომ ჩვენს მოქალაქეებს, სურვილისამებრ, შეეძლოთ, კანონიერად იმუშაონ ევროკავშირის ქვეყნებში;
- ჩვენ ევროკავშირის ფონდებიდან მოვიზიდავთ თანხებს, რათა ყველა მეწარმემ შეძლოს ევროკავშირთან თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პაკეტით სარგებლობა;
- ჩვენ ევროკავშირის ფონდებიდან მოვიზიდავთ თანხებს საქართველოს რეგიონების განვითარებისათვის;
- ჩვენ შევქმნით პირობებს, რომ 2019 წლიდან დაიწყოს ევროპის ერთიან ეკონომიკურ სივრცეში საქართველოს გაწევრიანების პროცესი, რაც არის ევროკავშირთან ეკონომიკური ინტეგრაციის ყველაზე მჭიდრო ფორმა, როგორც აქვს ისლანდიას, ნორვეგიასა და ლიხტენშტეინს;
- ჩვენი ინიციატივით გაუქმდება ქართულ ბაზარზე დაშვების ნებისმიერი შეზღუდვა იმ პროდუქტებისა და სერვისებისთვის (მაგალითად, მშენებლობა, ფინანსური მომსახურება, ფარმაცია, სურსათი), რომლებიც აღიარებული, ლიცენზირებული, სერტიფიცირებულია ევროკავშირისა და ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) ქვეყნებში.

4. რა საგარეო პოლიტიკის გატარებას აპირებთ სამხრეთ კავკასიასა და შავი ზღვის აუზში?

აცნობიერებს რა იმ როლს, რომელიც საქართველოს ენიჭება კასპიის ზღვისა და შუა აზიის რეგიონებიდან დანარჩენი მსოფლიოსთვის ენერგორესურსების ალტერნატიული გზებით მიწოდების პროცესში, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს საქართველოს რეგიონულ ეკონომიკურ ცენტრად ჩამოყალიბებასა და ქვეყნის სატრანზიტო ფუნქციის

გამლიერებას, მის კიდევ უფრო აქტიურად ჩართვას საერთაშორისო ენერგეტიკულ, სატრანსპორტო და საკომუნიკაციო პროექტებში.

მნიშვნელოვანია საქართველოს სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარებაც. ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალი ხელს შეუწყობს აღმოსავლეთსა და დასავლეთს შორის ეკონომიკური კავშირების გაფართოებას და ევროპის ეკონომიკურ სივრცესთან საქართველოს კიდევ უფრო დაახლოებას. ანაკლიის ყურეში საზღვაო პორტის აშენება საქართველოს სატრანზიტო ფუნქციას ახალ სიმაღლეზე აიყვანს.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს მეზობელ ქვეყნებთან საქართველოს თანამშრომლობას და კავკასიის ეკონომიკურად მიმზიდველ, მშვიდობიან და უსაფრთხო რეგიონად გადაქცევას. საქართველოს ტრადიციულად კეთილმეზობლური ურთიერთობები აკავშირებს რეგიონის ქვეყნებთან: აზერბაიჯანთან, თურქეთთან, სომხეთთან, უკრაინასთან.

უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიმართულებით გადამწყვეტია NATO-ში გაწევრიანება, ხოლო გაწევრიანებამდე მჭიდრო თანამშრომლობა NATO-სა და ევროკავშირის ქვეყნებთან. საქართველო ითამაშებს მნიშვნელოვან როლს შავი ზღვის აუზსა და აღმოსავლეთ ევროპაში ისეთი რეგიონული ინიციატივების მხარდაჭერად, რომელიც ხელს უწყობს მთელი რეგიონში დემოკრატიულ პროცესების განვითარებას.

5. როგორ წარმოვიდგენიათ თავდაცვის ორგანიზაცია?

- ჩვენ გავაგრძელებთ განუხრელ მსვლელობას ნატო-ში ინტეგრაციის მიმართულებით. ამ საკითხთან დაკავშირებით, განსხვავებით დღევანდელი ხელისუფლებისგან, ჩვენ გვექნება პრინციპული პოზიცია;
- ჩვენ გავალბავებთ ამერიკის შეერთებული შტატებთან სტრატეგიულ სამხედრო-პოლიტიკურ თანამშრომლობას;
- ჩვენ გავაძლიერებთ თანამშრომლობას დასავლეთის უსაფრთხოების და სამართალდამცავ სტრუქტურებთან საქართველოს შიდა პოლიტიკურ პროცესებში გარე ჩარევების განეიტრალების მიზნით;
- ჩვენ დავუბრუნებთ მნიშვნელობას ქენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატს;
- ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის პარალელურად, ჩვენ გავაძლიერებთ ევროკავშირის ჩართულობას საქართველოს უსაფრთხოების განმტკიცებაში;
- საქართველოს შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მზადყოფნის შემდგომი გაძლიერებისა და ნატო-ს შეიარაღებულ ძალებთან მათი ურთიერთქმედების გასაუმჯობესებლად, ნატო-ს ეგიდით და/ან ნატო-ს წევრ-სახელმწიფოებთან ერთად, ჩვენ მონაწილეობას მივიღებთ საქართველოსათვის ხელმისაწვდომ ყველა წვრთნასა და მისიაში, ასევე გაერო-სა და ევროკავშირის სამშვიდობო ოპერაციებში;
- 2019 წლამდე, ეტაპობრივად, ჩვენ შეიარაღებულ ძალებს სრულად გადავიყვანთ პროფესიულ-საკონტრაქტო სისტემაზე და, შესაბამისად, უარს ვიტყვით სავალდებულო სამხედრო სამსახურზე; გავაძლიერებთ ოფიცერთა კორპუსის პროფესიული მომზადების დონეს დასავლეთის წამყვან სამხედრო სასწავლებლებთან თანამშრომლობის გზით;
- ჩამოყალიბდება და დაინერგება ნატო-ს სტანდარტებზე მორგებული ტერიტორიული რეზერვის კონცეფცია, რომელიც იქცევა როგორც პროფესიონალური არმიის შევსების, ისე სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის ეფექტურ სკოლად;

- განსაკუთრებულ ყურადღებას დავუთმობთ სამხედრო პირთა სოციალურ დაცვას: ეკონომიკის განვითარების პარალელურად, გაიზარდება ანაზღაურება; ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტი გაფართოვდება; დაღუპული სამხედრო პირების შვილებს სასწავლო გრანტით სახელმწიფო უზრუნველყოფს;
- ჩვენ ახალი ძალისხმევით გავაგრძელებთ შეიარაღებული ძალების მოდერნიზაცია-აღჭურვას, რომელიც ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში შეჩერდა. განსაკუთრებულ ყურადღებას მივაქცევთ ქვეყნის საჰაერო თავდაცვისუნარიანობასა და კიბერუსაფრთხოებას;
- ჩვენ გავაძლიერებთ სამხედრო მრეწველობას, რომელიც, ერთი მხრივ, განამტკიცებს საქართველოს თავდაცვისუნარიანობას, ხოლო, მეორე მხრივ, გაზრდის ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალს ასობით მილიონი დოლარის ოდენობით;
- გაძლიერდება საქართველოს პარლამენტის როლი შეიარაღებული ძალების სამოქალაქო ზედამხედველობის სფეროში, ნატო-ს სტანდარტების შესაბამისად.

6. როგორ წარმოგიდგენიათ საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების ძირითადი არქიტექტურა/პრინციპები?

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა განახორციელებს უსაფრთხოების სისტემის ეფექტიანობის ზრდისკენ მიმართულ რეფორმებს, რომელიც მოახდენს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ინსტიტუტებს შორის უფრო მჭიდრო კოორდინაციას, უზრუნველყოფს სამხედრო და სამოქალაქო კომპონენტების ურთიერთქმედების ხარისხის გაუმჯობესებას და შესაძლებელს გახდის სახელმწიფო უსაფრთხოების სექტორში ჩართული ინსტიტუტების შესაბამისი უწყებრივი სტრატეგიების შემუშავებას. ამ პროცესის ქვაკუთხედიან სამხედრო ძალებსა და მთელს უსაფრთხოების სექტორზე დემოკრატიული სამოქალაქო კონტროლის მექანიზმთა შემდგომი გაძლიერება.

უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიმართულებით, გადამწყვეტია NATO-ში გაწევრიანება, ხოლო გაწევრიანებამდე მჭიდრო თანამშრომლობა NATO-სა და ევროკავშირის ქვეყნებთან. საქართველო ითამაშებს მნიშვნელოვან როლს შავი ზღვის აუზსა და აღმოსავლეთ ევროპაში ისეთი რეგიონალური ინიციატივების მხარდაჭერად, რომელიც ხელს უწყობს მთელი რეგიონში დემოკრატიულ პროცესების განვითარებას.